

14. AMINY

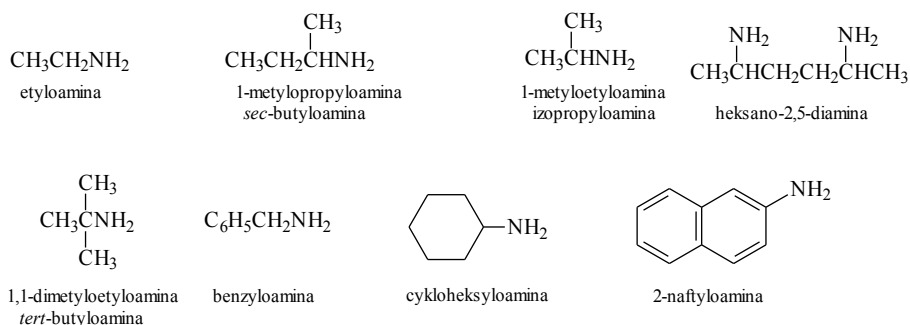
Ogólna nazwa **aminy** obejmuje związki o budowie RNH_2 , $\text{RR}'\text{NH}$ i $\text{R}'\text{R}''\text{N}$, które klasyfikuje się odpowiednio jako — pierwszorzędowe, drugorzędowe i trzeciorzędowe

14.1. Aminy pierwszorzędowe

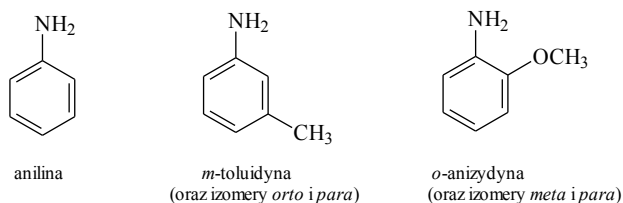
14.1.1. Nazwy pierwszorzędowych amin tworzy się dodając przyrostek **–amina** :

- do nazwy grupy R (alkilowej, aryłowej, itd.) lub
- do nazwy macierzystego układu RH.

Metoda a) jest częściej stosowana; metoda b) jest stosowana w przypadku diamin.

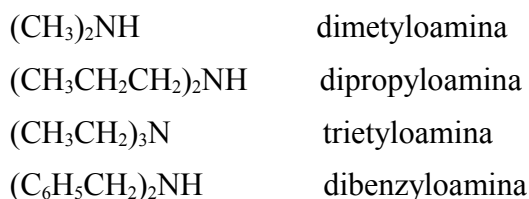

14.1.1. Zachowuje się nazwy zwyczajowe następujących amin aromatycznych:

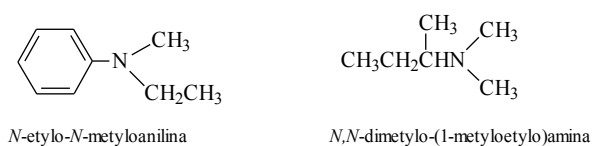
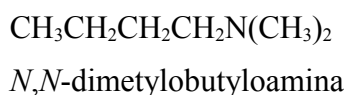

14.2. Aminy drugo- i trzeciorzędowe

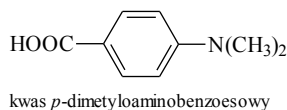
14.2.1. Nazwy symetrycznych amin drugorzędowych i trzeciorzędowych tworzy się dodając przed nazwą grupy przedrostek **di** lub **tri**.

14.2.2. Niesymetryczne drugorzędowe i trzeciorzędowe aminy nazywa się jako *N*-podstawione (lub *N,N*-dwupodstawione) pochodne amin pierwszorzędowych. Jako podstawę nazwy macierzystej aminy wybiera się najbardziej złożoną spośród grup związanych z atomem azotu.

14.2.3. W przypadku, gdy grupy aminowe nie są grupami głównymi (są podstawnikami), nazywa się je przy pomocy przedrostków: grupa $-\text{NH}_2$ **amino-**, grupa $-\text{NHR}$ **alkiloamino-**, grupa $-\text{N}(\text{R})_2$ **dialkiloamino-**.

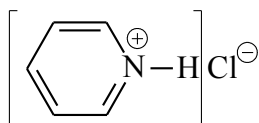
14.3. Sole amoniowe (aminiowe)

14.3.1. Sole i wodorotlenki zawierające czterowiązalny atom azotu $\text{R}_4\text{N}^+\text{X}^-$, w których R oznacza takie same lub różne grupy, nazywa się dodając do wymienionych alfabetycznie nazw podstawników związanych z atomem azotu przyrostek **-amoniowy** i podając na początku nazwę anionu (jako oddzielne słowo).

$[\text{C}_6\text{H}_5\text{CH}_2\text{N}(\text{CH}_3)_3]^+ \text{OH}^-$	wodorotlenek benzylotrimetyloamoniowy
$[(\text{CH}_3)_4\text{N}]^+ \text{I}^-$	jodek tetrametyloamoniowy
$[(\text{CH}_3\text{CH}_2)_2\text{NH}_2]^+ \text{Cl}^-$	chlorek dietyloamoniowy

14.3.2. W przypadkach, gdy nazwa aminy nie kończy się na „amina”, czwartorzędowy charakter związku określa się dodając do nazwy tej zasady końcówkę **-iowy** (z pominięciem końcowej litery „a” (jeśli ta samogłoska jest na końcu aminy) i podając na początku nazwę anionu).

$[\text{C}_6\text{H}_5\text{NH}_3]^+ \text{Cl}^-$	chlorek aniliniowy
$[\text{C}_6\text{H}_5\text{NH}_2(\text{CH}_3)]^+ \text{Br}^-$	bromek <i>N</i> -metyloaniliniowy

chlorek pirydyniowy